#1 BESTSELLER

Spencer Johnson, M.D.
Foreword by Ken Blanchard Ph.D.
Co-authors of The One Minute Manager

Who Moved My Cheese?

Ai lấy miếng pho mát của tôi

MỘT VIÊN NGỌC NHỎ và GIÁ TRỊ

First News®

Duong Kobo's Book Club

Tủ sách Kỹ thuật số
dành cho
Kindle & Kobo

SCAN TO JOIN

Ý tưởng độc đáo trong *Who moved my cheese?* đã và đang được rất nhiều người, nhiều tập đoàn, công ty, các cơ quan, các doanh nghiệp, bệnh viện, trường học... ứng dụng một cách hiệu quả.

CÁC CÔNG TY ĐÃ ỨNG DỤNG THÀNH CÔNG:

● Apple Computers ● Compaq ● Dell Computers ● IBM ● Hewlett-Packard ● Abbott Labs ● Mead Johnson ● Nestle ● Citibank ● Nations Bank ● Tập đoàn khách sạn Hilton ● Mobil ● Shell ● Exxon ● Đại học Ohio ● AAA ● Amway ● Anheuser Busch ● AT&T ● Avis ● Bauer ● Bausch & Lomb ● Bell South ● B F Goodrich ● Bristol Myers Squibb ● Blue Cross ● Budget ● Cigna ● Chase Manhattan ● 3 Com ● Lực lượng Cứu hộ khẩn cấp Hoa Kỳ911 ● Federal Health Care Financing Agency ● First Union ● Franklin Mint ● General Motors ● Georgia Pacific ● Glaxo Wellcome ● Goodyear ● Greyhound ● GTE Directories ● Home Savings ● Hartford Insurance ● International Paper ● Kodak ● Lockheed Martin ● Lucent Technologies ● Marriott ● MCI ● Mercedes Benz ● Merck ● Morgan Stanley ● NCAA ● Nordstrom ● NY Stock Exchange ● Oceaneering ● Pacific Century Financial ● Pepsi ● Pitney Bowes ● Procter & Gamble ● Pep-Boys ● Pillsbury ● Sara Lee ● Sea Land ● Smith Kline Beecham ● Hãng hàng không SouthWest ● Texaco ● Textron ● Time Warner ● UC Stanford Health Care ● Tập đoàn điện tử Whirlpool ● US Army, Navy & Airforce ● Tập đoàn Xerox...

Lời giới thiệu của Tiến sĩ KENNETH BLANCHARD

Tôi vẫn còn nhớ như in cảm giác của mình khi lần đầu tiên nghe Spencer Johnson kể câu chuyện về những miếng pho mát của ông. *"Ai lấy miếng pho mát của tôi?"* là một câu chuyện thuật lại những đổi thay liên tục diễn ra trong một Mê Cung, nơi có bốn nhân vật thú vị luôn tất bật đi tìm những miếng Pho Mát cho mình.

Trong câu chuyện, những khi phải đối mặt với sự thay đổi thì hai chú chuột lại có những phản ứng tốt hơn bởi chúng suy nghĩ rất đơn giản, trong khi bộ não và cảm xúc phức tạp của hai anh chàng tí hon chỉ làm cho sự việc rắc rối thêm. Điều này không có nghĩa là những chú chuột kia thông minh hơn bởi bất kỳ ai trong chúng ta cũng đều biết rằng con người lúc nào cũng thông minh hơn loài vật. Hai chú chuột và hai anh chàng tí hon trong câu chuyện chính là đại diện cho những tính cách vốn có của con người chúng ta - giản đơn và phức tạp, tích cực và tiêu cực - và câu chuyện chỉ muốn nói rằng: *Khi có sự thay đổi, mọi việc sẽ trở nên thuận lợi hơn nếu chúng ta biết chấp nhận và thực hiện những việc đơn giản trước.*

Một trong những ví dụ điển hình là trường hợp của Charlie Jones, một phát thanh viên rất được yêu thích của đài truyền hình NBC. Anh tiết lộ rằng chính câu chuyện *"Ai lấy miếng pho mát của tôi?"* đã cứu anh và thực sự làm thay đổi sự nghiệp của anh.

Lúc đó, Charlie Jones đã làm việc rất tốt và rất thích công việc phát thanh viên phụ trách bình luận các cuộc thi điền kinh ở Đại hội Olympic trước đó. Vì vậy, anh rất ngạc nhiên pha lẫn tức giận khi bị chuyển sang phụ trách theo dõi các trận thi đấu bơi lội và nhảy cầu mà anh chẳng hề thích thú gì trong kỳ Olympic sắp tới.

Vì thiếu kiến thức về hai môn thể thao này nên Charlie đâm ra vô cùng bất mãn với công việc mới. Anh cảm thấy như mình không

được trọng dụng và dần trở nên cau có với tất cả mọi người. Thật là quá đỗi bất công! Chính cơn giận và sự bực dọc đó đã gây ảnh hưởng xấu lên kết quả của những việc anh đang làm.

Tình cờ, Charlie đọc được câu chuyện *"Ai lấy miếng pho mát của tôi?"* và anh đã tự cười thầm chính bản thân mình. Charlie nhận ra đơn giản là chẳng qua miếng "Pho Mát quen thuộc" của anh đã bị lấy đi. Và anh cần phải thích ứng với sự thay đổi đó. Anh ra sức học hỏi thêm kiến thức về hai môn thể thao này. Trong suốt quá trình đó, anh vỡ lẽ ra rằng khi thực hiện một điều gì mới mẻ, mình sẽ cảm thấy trẻ trung hơn.

Chẳng bao lâu sau, giám đốc nhìn thấy năng lực và thái độ tích cực của anh trong công việc mới này, nên quyết định giao cho anh một vị trí tốt hơn. Anh tiếp tục gặt hái thêm nhiều thành công hơn bao giờ hết và sau đó được ghi tên trong Bảng danh dự của môn bóng đá chuyên nghiệp - ở vị trí dành cho các bình luận viên xuất sắc nhất.

Công việc của Charlie chỉ là một trường hợp cụ thể, nhưng những triết lý giản đơn mà anh rút ra từ câu chuyện này có thể áp dụng được cho rất nhiều người. Và đó là một trong vô số những câu chuyện có thật mà tôi đã được nghe về tác động và ảnh hưởng tích cực của cuốn sách *"Ai lấy miếng pho mát của tôi?"*.

Tôi biết có rất nhiều công ty đã áp dụng thành công ý tưởng trong cuốn sách *"Ai lấy miếng pho mát của tôi?"* bởi bất kỳ công ty nào cũng muốn giữ được thế cạnh tranh của mình chứ không chỉ là tồn tại, do đó họ phải liên tục đổi mới. Miếng "Pho Mát" của họ sẽ phải liên tục di chuyển. Trước đây, có thể họ chỉ muốn có những nhân viên trung thành, thì giờ đây họ lại cần những con người năng động, sáng tạo hơn, những người không hạn hẹp tầm nhìn và thoát khỏi những lối mòn, định kiến, "cách thực hiện mọi thứ đều ở xung quanh đây".

Tôi mong rằng sau mỗi lần đọc lại cuốn sách nhỏ này, các bạn sẽ tìm ra một vài điều mới mẻ và hữu ích cho mình, như chính bản thân tôi, và rằng câu chuyện sẽ giúp bạn biết cách ứng phó trước những đổi thay, để từ đó vượt qua và đạt được những thành công. Và bất cứ điều gì mà bạn mong muốn, mơ ước sẽ luôn đứng về phía bạn.

Hy vọng rằng bạn sẽ thích thú với những phát hiện mới mẻ và luôn ghi nhớ: Phải di chuyển cùng miếng Pho Mát của mình!

Ken Blanchard

San Diego, California

Cuộc sống vốn không bằng phẳng...

"Nếu có ai ban cho tôi một cuộc sống không gặp trở ngại nào thì hấp dẫn thật đấy, nhưng tôi sẽ khước từ vì khi ấy tôi không còn học được điều gì từ cuộc sống nữa."

– Allyson John

Ai trong chúng ta cũng mong muốn có một cuộc sống bình an, hạnh phúc, thuận lợi và không phải đối mặt với những biến cố, sự đổi thay và những nghịch cảnh.

Nhưng có lẽ hơn bao giờ hết, chúng ta phải thừa nhận rằng những khó khăn, thay đổi là điều không thể tránh khỏi trong cuộc sống của thời đại đầy biến động này. Nó như một quy luật tự nhiên, vốn có và không ai có thể điều khiển được. Đó có thể là những thay đổi rất nhỏ như mất một món đồ thân quen, di chuyển chỗ ở hay có một người bạn mới. Đó cũng có thể là những thay đổi lớn hơn như bước chân vào một môi trường hoàn toàn không thuận lợi hoặc một mối quan hệ tin cậy bị đổ vỡ. Dù là thay đổi nào đi nữa thì sự thay đổi đó cũng sẽ mang lại ít nhiều những bỡ ngỡ, khó khăn hoặc thậm chí đó là cú sốc chưa từng gặp trước đây mà chúng ta cần phải có thời gian để thích nghi và nghị lực để tìm lại chính mình. "Người vững thì đứng lại được, người yếu thì bị cuốn trôi đi". Quá trình thích nghi ấy đôi khi diễn ra nhanh chóng và không mấy khó khăn nhưng cũng có lúc mất nhiều thời gian, chứa đựng nhiều rủi ro và đau đớn, đòi hỏi bạn phải có một tầm nhìn, một niềm tin vững chắc hay sẵn sàng từ bỏ những định kiến không còn hợp thời... Bạn có sẵn sàng đối mặt với những thách thức đó không?

"Ai lấy miếng pho mát của tôi?" là một câu chuyện giản dị chứa đựng những triết lý sâu sắc về cách vượt qua những khó khăn và thay đổi trong cuộc sống. Câu chuyện kể về bốn nhân vật sống

trong một Mê Cung đi tìm những miếng "Pho Mát" - để nuôi sống mình và để cảm thấy hạnh phúc.

Những miếng "Pho Mát" trong câu chuyện tượng trưng cho những điều chúng ta khao khát muốn có trong cuộc sống. Đó có thể là một công việc tốt, một sự nghiệp vững chắc, sức khỏe dồi dào, một tình bạn cao đẹp, một tình yêu như ta hằng mong chờ, một cảm giác thư thái bình an trong tâm hồn, hay cũng có thể đơn giản là một ngày nghỉ hạnh phúc bên gia đình... Mỗi chúng ta đều có một cách nhìn riêng về miếng "Pho Mát" của mình và tất cả chúng ta đều vẫn từng ngày đang theo đuổi chúng vì rằng chúng sẽ mang lại hạnh phúc cho ta.

Còn Mê Cung trong câu chuyện chính là nơi chúng ta tìm kiếm điều mình muốn. Đó có thể là gia đình, nhà trường, xã hội, nơi ta sinh sống và làm việc, là những mối quan hệ hay là mê cung trong chính cách suy nghĩ của chúng ta.

Trong câu chuyện, các nhân vật phải đối mặt với những thay đổi bất ngờ trong Mê Cung và mỗi nhân vật có những phản ứng khác nhau tùy theo tính cách riêng của họ. Người thành công trong số họ đã ghi lại những kinh nghiệm mà mình rút ra trên các bức tường của Mê Cung. Đó là những điều cô đọng, giản dị nhưng là một chân lý rất uyên thâm, phù hợp cho tất cả mọi người, mọi lứa tuổi.

Bạn hãy đọc và biến những đổi thay gặp phải trong cuộc sống của mình thành niềm vui nhé...

- First News 2005

NHỮNG TÍNH CÁCH CỦA CHÚNG TA

Trong câu chuyện, bạn sẽ gặp bốn nhân vật tưởng tượng nhưng rất sinh động và thú vị: hai chú chuột Đánh Hơi và Nhanh Nhẹn cùng hai người tí hon Chậm Chạp và Ù Lì. Các nhân vật này đại diện cho những phần đơn giản và phức tạp trong con người của chính chúng ta, bất kể tuổi tác, giới tính, chủng tộc hay quốc tịch nào trên thế giới.

Đôi khi chúng ta có thể hành động như chú chuột Đánh Hơi - sớm phát hiện những thay đổi, hay như chú chuột Nhanh Nhẹn - luôn nhanh chóng hành động trước một sự việc, hoặc như anh chàng tí hon Ù Lì - thường phản đối và chống lại những thay đổi vì sợ rằng điều đó có thể sẽ dẫn tới những sự việc tồi tệ hơn, hoặc biết đâu cũng có thể là anh chàng tí hon Chậm Chạp - biết thích nghi đúng lúc khi thấy thay đổi sẽ mang lại những điều tốt đẹp hơn.

Dù chúng ta yêu thích và chọn tính cách nào cho riêng mình đi chăng nữa, tất cả đều có một điểm chung - mong muốn tìm thấy lối đi riêng trong mê cung cuộc sống để vượt qua những biến cố khó khăn và những lần thay đổi để tìm được miếng "Pho Mát" của mình.

Chú Chuột **ĐÁNH HƠI**
luôn sớm phát hiện những thay đổi

Chú Chuột **NHANH NHẸN**
luôn nhanh chóng hành động trước một sự việc

Chàng Tí Hon **Ù Lì**
thường phản đối và chống lại những thay đổi vì sợ rằng điều đó có thể sẽ dẫn tới những sự việc tồi tệ hơn

Chàng Tí Hon
CHẬM CHẠP
biết thích nghi đúng lúc khi thấy thay đổi sẽ mang lại những điều tốt đẹp hơn

Thích ứng với những thay đổi hay vượt qua nghịch cảnh cũng có tác dụng tốt như một sự nghỉ ngơi."

– Khuyết danh

"Cuộc đời không luôn là những hành lang thẳng tắp để ta có thể dễ dàng đi qua mà không gặp một vật cản nào. Cuộc đời thường là những mê lộ buộc ta phải tìm kiếm lối đi cho riêng mình nếu muốn băng qua nó. Đôi lúc, ta cũng bị lạc lối, đi vào ngõ cụt hoặc muốn từ bỏ tất cả. Nhưng bao giờ cũng vậy, nếu chúng ta có niềm tin thì một viễn cảnh mới, một cánh cửa sẽ mở ra; Có thể đó không phải là điều ta từng nghĩ đến hay có ý định kiếm tìm, nhưng sau cùng sẽ chứng minh rằng điều đó là tốt cho cuộc sống của chúng ta."

– A. J. Cronin

Kho Pho Mát ngày ấy...

Đã lâu lắm rồi, ở một vùng đất xa xôi nọ, có bốn nhân vật bé nhỏ sinh sống bằng cách đi tìm những miếng Pho Mát tại một nơi có tên gọi Mê Cung.

Hai trong số đó, Đánh Hơi và Nhanh Nhẹn, là loài chuột, còn Chậm Chạp và Ù Lì là những người tí hon - một sinh vật cũng nhỏ như chuột nhưng có hình dạng và cách suy nghĩ giống như con người bây giờ vậy. Công việc hàng ngày của họ là đi vào Mê Cung rộng lớn để tìm kiếm những miếng Pho Mát. Với họ, Pho Mát không chỉ là nguồn thức ăn nuôi sống bản thân mà còn là niềm vui, niềm hạnh phúc.

Hai chú chuột Đánh Hơi và Nhanh Nhẹn chỉ có bộ não đơn giản của loài gặm nhấm nhưng lại có bản năng rất nhanh nhạy và chính xác. Như các con chuột khác, chúng đặc biệt rất thích những miếng Pho Mát cứng, khó gặm và thường tập trung đi kiếm loại Pho Mát này.

Trong khi đó, Chậm Chạp và Ù Lì, thường sử dụng trí thông minh vốn có của loài người, lòng đầy niềm tin và tình cảm, lại thích đi tìm một loại Pho Mát đặc biệt mà họ tin là sẽ đem lại cho mình sự thành đạt và hạnh phúc.

Tuy có những khác biệt như thế, nhưng bọn họ đều có một điểm chung: mỗi sớm tinh mơ, tất cả đều thức dậy, mặc quần áo thể thao, xỏ giày vào, ra khỏi nhà và chạy đến Mê Cung để tìm kiếm miếng Pho Mát yêu thích của mình.

Mê Cung giống như một trận đồ khổng lồ với vô số những lối đi và các căn phòng, ngõ ngách. Có nơi chứa đầy những miếng Pho Mát thơm ngon. Nhưng cũng có nhiều góc trống rỗng, tối tăm và những con đường cụt chẳng dẫn tới đâu. Đó là một nơi rất dễ bị lạc lối. Tuy vậy, ẩn chứa trong Mê Cung là những bí mật cho một cuộc sống tốt đẹp dành cho những ai mạnh dạn tìm ra lối đi của

riêng mình.

Các chú chuột, Đánh Hơi và Nhanh Nhẹn, thường sử dụng cách thử thật đơn giản: có - hay - không, để tìm kiếm những miếng Pho Mát. Đầu tiên, chúng chạy vào một mê lộ, nếu không tìm thấy gì ở trong đó thì chúng quay trở ra và chạy vào một lối khác. Chúng ghi nhớ những khu vực nào không có Pho Mát và ngay lập tức rẽ sang một con đường mới.

Đánh Hơi thường dùng chiếc mũi cực kỳ thính của mình để nhắm đến hướng nào có miếng Pho Mát, còn Nhanh Nhẹn lại thích cắm đầu chạy thật nhanh. Có lúc chúng bị lạc hướng và va đầu vào tường. Nhưng không sao cả, chẳng bao lâu sau chúng cũng tìm được lối đi của mình.

Như các chú chuột, hai người tí hon - Chậm Chạp và Ù Lì, cũng dùng khả năng tư duy của mình và biết rút kinh nghiệm từ các sai lầm họ đã trải qua. Tuy nhiên, hầu như họ chỉ dựa vào bộ não và cảm xúc phức tạp của mình để nghĩ ra toàn là những chuyện rắc rối trong khi đi tìm Pho Mát. Cũng có khi họ tìm được Pho Mát, nhưng cũng có lúc niềm tin và cảm xúc con người đã lấn át và chi phối họ, khiến họ nhìn nhận sự việc thiếu khách quan. Chính điều đó làm cho cuộc sống trong Mê Cung trở nên phức tạp và càng thêm thách thức.

Nhưng dẫu sao, một ngày nọ, Đánh Hơi, Nhanh Nhẹn, Chậm Chạp và Ù Lì, bằng cách riêng của mình, đều tìm thấy điều mà họ tìm kiếm. Ai cũng tìm được loại Pho Mát mình yêu thích tại Kho Pho Mát P nằm ở cuối mê lộ.

Kể từ đó trở đi, cứ mỗi sáng các chú chuột và hai người tí hon mặc đồ thể thao vào và chạy một mạch về hướng Kho Pho Mát P. Chỉ trong vài ngày, cả bốn đều đã có thể tìm cho mình một con đường riêng để đi đến Kho Pho Mát P nhanh nhất.

Đánh Hơi và Nhanh Nhẹn ngày ngày vẫn dậy sớm chạy vào Mê Cung, theo một lộ trình quen thuộc. Đến nơi, hai chú cởi giày ra, cột lại với nhau rồi đeo lên cổ để có thể nhanh chóng mang vào khi cần thiết. Xong xuôi đâu vào đấy, bọn chúng bắt đầu đánh chén món Pho Mát một cách ngon lành.

Thoạt đầu Chậm Chạp và Ù Lì cũng chạy vào Mê Cung để thưởng thức những miếng Pho Mát tươi mới, thơm phức đang đợi họ trong kho. Nhưng sau một thời gian, những con người tí hon này bắt đầu thay đổi.

Mỗi ngày Chậm Chạp và Ù Lì lại dậy muộn hơn một chút, mặc quần áo chậm hơn một chút, và thong thả đi bộ đến Kho Pho Mát P. Có gì mà phải vội cơ chứ! Giờ đây họ đã biết những miếng Pho Mát đang ở đâu và con đường nào sẽ dẫn đến đó rồi mà. Cuộc sống thật bình an!

Họ cũng chẳng bận tâm gì đến chuyện những miếng Pho Mát đó từ đâu ra hay ai đã để nó ở đó. Họ cứ đinh ninh rằng những miếng Pho Mát đã và sẽ mãi còn ở đó - không cần phải suy nghĩ gì thêm.

Ngay khi Chậm Chạp và Ù Lì đến Kho Pho Mát P vào mỗi buổi sáng như thế, họ cứ rề rà như đang ở nhà mình vậy. Cả hai treo quần áo lên, cởi giày ra, bắt đầu thưởng thức pho mát. Tâm trạng họ lúc này thật dễ chịu vì đã tìm thấy những miếng Pho Mát ngon lành.

- Tuyệt thật, - Ù Lì nói - ở đây có đủ Pho Mát cho chúng ta ăn suốt cả đời ấy chứ. Chẳng phải lo nghĩ gì! Sướng thật.

Những người tí hon cảm thấy vô cùng hạnh phúc và mãn nguyện. Cuộc sống của họ giờ đây thật an toàn.

Chẳng bao lâu sau, cả Chậm Chạp và Ù Lì đều nghĩ rằng những miếng Pho Mát họ tìm thấy ở Kho Pho Mát P là Pho Mát của riêng họ. Cái kho rộng lớn đến nỗi họ quyết định dời hẳn nhà về gần đó và bắt đầu một cuộc sống mới.

Để làm cho không khí ở kho Pho Mát này trở nên ấm cúng và thân thuộc như chính ở nhà mình hơn, Chậm Chạp và Ù Lì trang trí lên những bức tường xung quanh kho Pho Mát các câu châm ngôn, thậm chí họ còn vẽ cả những bức tranh về những miếng Pho Mát để có thể chiêm ngưỡng những bức tranh hấp dẫn đó. Một trong số đó là câu:

Pho Mát là Hạnh phúc, là Ý nghĩa của cuộc sống chúng ta!

Thỉnh thoảng Chậm Chạp và Ù Lì còn mời bạn bè đến chơi và khoe những miếng Pho Mát ngon lành và thơm phức của mình ở Kho Pho Mát P, tự hào nói: "Kho Pho Mát này thật tuyệt, có phải không các bạn?" Có lúc họ rộng lượng chia cho bạn bè vài miếng, nhưng có lúc thì không.

"Chúng ta xứng đáng được có những miếng Pho Mát này," Ù Lì tự

công nhận. "Chúng ta đã phải vất vả chạy đi tìm khắp nơi, phải chăm chỉ lắm mới tìm thấy chúng mà." Nói xong, chú ta bốc một miếng Pho Mát thật to và bỏ vào miệng nhai ngon lành, mắt nhắm lại thưởng thức.

Sau đó, như mọi khi, Ù Lì nằm xuống đánh một giấc ngon lành.

Và cứ mỗi tối, những người tí hon lại ì ạch trở về tổ ấm của mình với cái bụng căng đầy toàn những Pho Mát, để rồi ngày hôm sau họ lại ung dung đi tới chỗ cũ để tiếp tục thưởng thức, hưởng thụ.

Rồi thì lòng tự tin của Chậm Chạp và Ù Lì nhanh chóng biến thành tính tự mãn. Họ hài lòng và yên trí với những gì mình có và chẳng thèm để tâm tới bất cứ điều gì đang xảy ra.

Trong khi đó, Đánh Hơi và Nhanh Nhẹn vẫn tuân theo những thói quen ban đầu của mình. Chúng chạy đến kho từ sáng sớm rồi liên tục đánh hơi, sục sạo khắp nơi, chạy quanh tất cả những miếng Pho Mát ở Kho Pho Mát P để xem có điều gì khác đi so với ngày hôm qua không. Sau khi yên tâm là không có chuyện gì xảy ra, chúng mới ngồi xuống và bắt đầu gặm những miếng Pho Mát.

Mọi chuyện cứ diễn ra như thế cho đến một ngày...

Như thường lệ, sớm hôm ấy, Đánh Hơi và Nhanh Nhẹn chạy tới Kho Pho Mát P và bỗng phát hiện thấy không còn một chút Pho Mát nào trong kho nữa.

Hai chú chuột hơi bất ngờ nhưng không hề lúng túng, bởi mỗi ngày trôi qua, chúng đã nhận thấy nguồn Pho Mát đang dần dần bị vơi đi. Và chúng đã có linh cảm rằng cái ngày này, không sớm thì muộn, thế nào rồi cũng sẽ đến. Nhưng không ngờ điều đó lại xảy ra quá sớm !

Và chúng đã chuẩn bị tinh thần cho điều không thể tránh khỏi này, và với bản năng của mình, chúng biết sẽ phải làm gì.

Đánh Hơi và Nhanh Nhẹn nhìn vào kho Pho Mát trống trơn rồi nhìn nhau, nhanh chóng tháo đôi giày thể thao vẫn đeo sẵn trên cổ xuống, mang vào chân, cột dây lại sẵn sàng.

Các chú chuột không quen phân tích quá sâu vào một vấn đề. Đối

với chúng thì vấn đề đó cũng chẳng có gì là ghê gớm và cách giải quyết thì thật đơn giản. Kho Pho Mát P giờ đây đã thay đổi. Và thế là chúng cũng quyết định phải nhanh chóng tìm cách thích ứng với điều đó.

Cả hai nhìn ra ngoài mê lộ. Đánh Hơi hếch mũi lên, khịt mũi ngửi ngửi và cố gắng đuổi theo Nhanh Nhẹn đang nhanh chóng chạy vào Mê Cung. Chúng mau chóng tìm thấy cảm hứng để đi tìm Kho Pho Mát Mới.

Vài giờ sau, cũng như mọi ngày, Chậm Chạp và Ù Lì lục đục đi đến Kho Pho Mát P quen thuộc. Họ đã không hề để ý rằng những miếng Pho Mát đang vơi đi từng ngày và vẫn cứ đinh ninh rằng kho Pho Mát sẽ không bao giờ hết.

Cả hai đều chưa chuẩn bị gì cho những điều sắp hiện ra trước mắt mình.

- Cái gì thế này! Sao không còn miếng Pho Mát nào hết vậy? - Ù Lì gào lên hốt hoảng. Và anh chàng cứ tiếp tục la hét - Không còn một chút Pho Mát nào cho chúng ta nữa hay sao? Tại sao lại có thể như thế được?

Anh chàng làm như thể cứ la thật to lên sẽ khiến ai đó động lòng mang trả lại kho Pho Mát về chỗ cũ.

- Không còn chút Pho Mát nào sao? Không còn chút Pho Mát nào sao? Những miếng Pho Mát của tôi đâu rồi? - Cậu ta kêu gào thật thảm thiết - Ai đã lấy Pho Mát của tôi?

Cuối cùng cậu ta chống hai tay lên hông, mặt đỏ phừng phừng, rồi rít lên:

- Thế này thì còn gì để nói chứ? Đúng là trời không có mắt!

Chậm Chạp chỉ biết lắc đầu không tin nổi những gì đang xảy ra trước mắt mình. Cậu ta cũng vậy, cũng chắc mẩm rằng những miếng Pho Mát sẽ còn mãi mãi ở Kho Pho Mát P. Cậu ta đứng ngây ra như trời trồng vì không hiểu chuyện gì đã xảy ra.

Trong khi đó, Ù Lì vẫn lớn tiếng la lối, nhưng Chậm Chạp lại không muốn nghe. Cậu ta lấy hai tay bịt lỗ tai lại vì không muốn

chấp nhận cái thực tế quá phũ phàng này, nên không muốn cảm nhận hay muốn nghe thấy gì hết.

Phản ứng của hai con người tí hon này thật dễ hiểu bởi lẽ họ kiếm được kho Pho Mát này đâu có dễ dàng gì; và đối với họ, miếng Pho Mát đâu chỉ là để đáp ứng nhu cầu nuôi sống bản thân hàng ngày, nó còn là hạnh phúc cuộc sống, là sự an nhàn thanh thản trong lòng... Tại sao trước nay vẫn có mà nay lại không?

Kiếm được những miếng Pho Mát ưa thích chính là điều mà Ù Lì và Chậm Chạp nghĩ rằng mình cần có để được hạnh phúc. Tùy theo sở thích của mình, mỗi người trong bọn họ nhìn nhận những miếng Pho Mát với một ý nghĩa riêng trong cuộc sống của mình.

Với một số người, tìm thấy những miếng Pho Mát đồng nghĩa với chuyện có vật chất, của cải trong tay. Đối với những người khác thì đó là có một tình yêu đẹp, sức khỏe tốt hay một đời sống tinh thần phong phú, dễ chịu, phù hợp với mình.

Chậm Chạp nghĩ rằng những miếng Pho Mát đó có ý nghĩa của một cuộc sống an toàn, có một gia đình thân yêu, được sống trong một ngôi nhà nhỏ ấm cúng, dễ chịu ở Đại lộ Pho Mát Anh.

Còn với Ù Lì thì có được kho Pho Mát đó là có được Miếng Pho Mát Vĩ Đại Nhất, cũng đồng nghĩa với việc làm chủ một ngôi nhà rộng lớn ở Ngọn Đồi Pho Mát Pháp.

Bởi những miếng Pho Mát có một ý nghĩa rất quan trọng đối với họ như thế nên cả hai đã phải mất rất nhiều thời giờ để nhìn nhận thực tế. Những gì mà bộ não phức tạp của họ mách bảo lúc này là tìm kiếm xung quanh Kho Pho Mát P trống rỗng để xem đã thật sự mất hẳn những miếng Pho Mát hay chưa.

Trong lúc Đánh Hơi và Nhanh Nhẹn đã nhanh chóng lên đường đi tìm Kho Pho Mát mới thì Chậm Chạp và Ù Lì vẫn còn tiếp tục chậm chạp và ù lì.

Họ vẫn tiếp tục than vãn và nguyền rủa những bất công bỗng đâu ập xuống. Ù Lì bắt đầu chán nản và thất vọng. Bao nhiêu dự định tốt đẹp cho tương lai của cậu đã đặt cả vào Kho Pho Mát này. Thế mà...

Hai chàng tí hon không thể tin nổi. Làm sao chuyện như thế này lại có thể xảy ra được chứ? Không ai báo trước với họ một lời nào. Không thể được. Sao cuộc sống lại bất công đến thế! Họ có đáng phải bị đối xử như vậy không? Mọi chuyện không thể và không

đáng xảy ra như thế này!

Đêm hôm đó, Chậm Chạp và Ù Lì trở về nhà với cái bụng đói meo cùng nỗi thất vọng tràn trề. Trước khi ra về, Chậm Chạp viết lên tường:

Miếng Pho Mát càng quan trọng bao nhiêu thì người ta càng muốn giữ chặt nó bấy nhiêu.

Ngày hôm sau Chậm Chạp và Ù Lì rời nhà và quyết định trở lại Kho Pho Mát P, lòng vẫn hy vọng một phép màu nào đó sẽ mang kho Pho Mát trở về với họ.

Nhưng không có hề có phép màu nào xảy ra cả - những miếng Pho Mát không còn nữa. Chậm Chạp và Ù Lì không biết phải làm gì nữa. Hai chàng tí hon chỉ biết đứng đó, bất động như những pho tượng. Chậm Chạp vẫn bịt chặt tai và nhắm nghiền mắt lại. Cậu ta không muốn nghe và thấy bất kỳ điều gì cả. Cậu không muốn tin rằng nguồn Pho Mát vẫn nuôi cậu bấy lâu nay đã dần vơi đi từng ngày mà cậu không hề hay biết. Cậu vẫn cứ tin rằng chúng đã bất ngờ biến mất.

Còn Ù Lì cứ huyên thuyên phân tích trở đi trở lại mãi vấn đề và rốt cuộc thì bộ não rắc rối của cậu vẫn gắn chặt với một niềm tin tuyệt đối là "Tại sao người ta lại đối xử với tôi như thế này?". Cậu thắc mắc "Thật ra là đang có chuyện gì xảy ra vậy chứ?".

Cuối cùng, Chậm Chạp cũng dám mở mắt ra, hé mắt nhìn quanh một lượt rồi hỏi:

- À mà này, Đánh Hơi và Nhanh Nhẹn đi đâu rồi nhỉ? Cậu có nghĩ rằng họ đã biết điều gì mà chúng ta không biết không?

Ù Lì bĩu môi:

- Bọn chúng thì biết được cái gì hơn chúng ta cơ chứ? Chúng chỉ là mấy con chuột nhắt ngu ngốc mà thôi. Chuyện xảy ra bao nhiêu thì chúng chỉ biết bấy nhiêu thôi. Chúng ta là những người tí hon. Chúng ta phải khôn ngoan hơn chúng chứ. Chúng ta có thể tìm ra nguyên nhân của vấn đề và giải quyết mọi chuyện được mà.

- Mình biết là chúng ta thông minh hơn chúng rồi, nhưng có vẻ

lúc này chúng ta không hành động khôn ngoan hơn chúng gì cả. Mọi chuyện ở đây đã thay đổi rồi, Ù Lì à. Có lẽ chúng ta cần phải thay đổi và hành động khác đi thôi.

- Việc gì chúng ta lại phải thay đổi chứ? - Ù Lì hỏi vặn lại - Chúng ta là những người tí hon. Chúng ta đặc biệt hơn bọn chúng. Những chuyện này lẽ ra không thể xảy ra với chúng ta được. Hay cùng lắm nếu có xảy ra thì chúng ta cũng phải có được lợi lộc gì đó chứ.

- Tại sao chúng ta lại có lợi trong việc này? - Chậm Chạp thắc mắc.

- Bởi vì chúng ta có quyền. - Ù Lì khẳng định.

- Quyền gì? - Chậm Chạp chưa hiểu. - Quyền có được những miếng Pho Mát mà chúng ta đã cất công tìm thấy.

- Sao vậy? - Chậm Chạp gặng hỏi. - Vì chúng ta không gây ra chuyện này. - Ù Lì nói. - Ai đó đã làm chuyện này, và chúng ta phải được cái gì đó bù lại chứ.

Chậm Chạp đề nghị:

- Hay là mình đừng suy nghĩ về chuyện này nữa mà hãy đi tìm kho Pho Mát khác đi.

- Không được, - Ù Lì phản đối - Tôi sẽ làm cho ra lẽ việc này.

Trong lúc Chậm Chạp và Ù Lì còn đang mải nghĩ ngợi xem phải làm gì, thì Đánh Hơi và Nhanh Nhẹn đã bon bon trên những con đường mới. Chúng đi sâu vào trong Mê Cung, chạy tới chạy lui theo những mê lộ khác nhau, sục sạo khắp nơi tìm kiếm những miếng Pho Mát trong bất cứ cái kho nào chúng bắt gặp.

Chúng chẳng suy nghĩ gì ngoài chuyện tìm kho Pho Mát mới.

Đánh Hơi và Nhanh Nhẹn chẳng tìm được gì trong một thời gian cho đến khi chúng đi đến một khu vực khác trong Mê Cung - một nơi mà trước đó chúng chưa bao giờ đặt chân đến. Đó là Kho Pho Mát M.

Cả hai mừng rỡ, ôm chầm lấy nhau vì sung sướng. Cuối cùng thì chúng cũng đã tìm được cái mà chúng mong muốn: cả một kho

pho mát tươi ngon và đầy ắp.

Đánh Hơi và Nhanh Nhẹn không tin vào mắt mình nữa. Đó là một cái kho Pho Mát lớn chưa từng thấy.

Trong lúc đó, Chậm Chạp và Ù Lì vẫn còn ở lại Kho Pho Mát P trống rỗng để tìm hiểu xem nguyên nhân là do đâu. Giờ đây họ đang phải đối mặt với tình trạng không còn miếng Pho Mát nào cả. Họ cảm thấy bế tắc, giận dữ và đổ lỗi cho nhau vì chuyện này.

Có lúc Chậm Chạp nghĩ tới những chú bạn chuột và tự hỏi không biết chúng đã tìm thấy Kho Pho Mát mới hay chưa. Cậu tin rằng Đánh Hơi và Nhanh Nhẹn có lẽ cũng đang vất vả lắm, vì phải chạy tới chạy lui trong Mê Cung đầy những bất trắc, hiểm nguy. Nhưng cậu ta cũng nghĩ rằng chuyện đó có lẽ kéo dài không lâu.

Thỉnh thoảng Chậm Chạp hình dung ra cảnh Đánh Hơi và Nhanh Nhẹn đã tìm được Kho Pho Mát Mới và đang đánh chén no say. Cậu ta tưởng tượng nếu mình được bước chân phiêu lưu ra ngoài Mê Cung rộng lớn kia để tìm Kho Pho Mát mới thì sẽ hay biết chừng nào. Cậu đói đến nỗi gần như ngửi được cả mùi vị của miếng Pho Mát thơm ngon tuyệt vời đó.

Càng nghĩ đến điều ấy, Chậm Chạp càng thấy bị thôi thúc phải sớm rời khỏi Kho Pho Mát P này thôi.

- Đi thôi! - Bất chợt cậu ta thốt lên.

- Không - Ù Lì lập tức phản đối - Mình muốn ở lại đây. Ở đây dễ chịu hơn, vì mình đã quen như vậy rồi. Hơn nữa ngoài kia nguy hiểm lắm.

- Không đâu - Chậm Chạp nói. - Trước đây chúng ta cũng đã từng phải lục sùng tìm kiếm ở nhiều nơi trong Mê Cung mới tìm thấy Kho Pho Mát P này, và bây giờ chúng ta cũng có thể làm lại như thế mà. - Tớ cảm thấy sợ phải bắt đầu lại từ đầu - Ù Lì đáp - Và tớ e rằng mình không còn thích thú với chuyện bị đi lạc đường. Cậu cũng vậy mà, phải không?

Nghe thấy thế, nỗi sợ hãi thất bại lại trở về bủa vây Chậm Chạp khiến niềm hy vọng sẽ tìm được Kho Pho Mát Mới trong cậu nhanh chóng phai nhạt dần.

Thế là ngày ngày, hai anh chàng tí hon nọ lại tiếp tục lặp đi lặp lại đúng những chuyện mà họ đã làm trước đó. Họ đến Kho Pho Mát P, không tìm thấy gì cả, rồi lại thất thểu về nhà, mang theo cái

bụng đói meo, nỗi lo lắng và sự bế tắc.

Họ cố phủ nhận điều đang xảy ra, nhưng càng lúc họ càng cảm thấy khó ngủ hơn, sức khỏe suy giảm và ngày hôm sau càng trở nên cáu gắt hơn.

Mái nhà của họ giờ đây không còn là chốn no ấm như xưa nữa. Hai người tí hon đó đêm nào cũng phải trải qua một giấc ngủ nặng nề với những cơn ác mộng về chuyện không tìm được chút Pho Mát nào.

Ngày qua ngày, Chậm Chạp và Ù Lì cũng vẫn kéo nhau tới Kho Pho Mát P, ngồi, nhìn quanh và chờ đợi.

Ù Lì nói:

- Cậu này, nếu chúng ta cố gắng hơn một chút thì có lẽ chúng ta sẽ thấy thật ra là chẳng có gì thay đổi nhiều đâu. Có lẽ những miếng Pho Mát cũng đang ở quanh đâu đây thôi. Hay là người ta mang giấu nó sau những bức tường nhỉ?

Hôm sau, Chậm Chạp và Ù Lì trở lại và mang theo bộ đồ nghề của mình. Ù Lì giữ cái đục cho Chậm Chạp giáng từng nhát búa để tới khi họ đục thủng một cái lỗ trên tường của Kho Pho Mát P. Họ chui đầu vào, chăm chú ngó dọc ngó ngang trong đó nhưng cũng chẳng thấy chút Pho Mát nào cả.

Dù thất vọng tràn trề, họ vẫn tin rằng họ sẽ giải quyết được vấn đề. Thế là họ tới kho sớm hơn, ở lại muộn hơn và làm việc cật lực, nhưng tất cả những gì họ có được chỉ là những cái lỗ to tướng trên các bức tường.

Chậm Chạp bắt đầu nhận ra khoảng cách giữa những hành động họ đang làm và hiệu quả đạt được.

- Hay là, - Ù Lì nói - chúng ta thử ngồi chờ ở đây xem. Sớm muộn gì rồi người ta cũng phải đem trả kho Pho Mát lại chỗ này thôi. Vì trước giờ nó vẫn ở đây mà!

Chậm Chạp cũng muốn tin như vậy. Thế nên tối tối, anh ta lại trở về nhà để nghỉ ngơi và miễn cưỡng đi cùng với Ù Lì tới Kho Pho Mát P vào sáng hôm sau. Nhưng những miếng Pho Mát thơm ngon đã không bao giờ xuất hiện trở lại.

Lúc này hai người tí hon đang trở nên yếu đi vì đói lả, căng thẳng và tuyệt vọng. Chậm Chạp cảm thấy chán nản trong cảnh cứ chờ

đợi mỏi mòn một phép màu nào đó xuất hiện để cải thiện hoàn cảnh. Cậu ta nhận ra rằng càng ngồi chờ lâu bao nhiêu, thì tình hình càng tồi tệ thêm bấy nhiêu.

Cậu biết lợi thế của cậu và Ù Lì đang mất dần.

Cuối cùng, vào một ngày nọ, Chậm Chạp bắt đầu cười nhạo chính mình: "Chậm Chạp ơi, hãy nhìn lại mi xem. Mi cứ lặp đi lặp lại những công việc cũ rích y như trước thì trách sao kết quả không khá hơn được."

Chậm Chạp chẳng mấy thích thú với chuyện phải chạy vào Mê Cung lần nữa, vì cậu ta biết rồi mình thế nào cũng sẽ đi lạc, sẽ bị mệt lả, và cũng không biết trước được liệu có tìm thấy miếng Pho Mát ở nơi nào đó hay không. Nhưng Chậm Chạp phải cười chính mình vì cậu hiểu rõ nỗi sợ hãi đang khống chế mình ra sao.

Cậu hỏi Ù Lì:

- Chúng ta bỏ đôi giày thể thao ở đâu rồi nhỉ?

Phải mất một lúc lâu họ mới tìm thấy chúng nằm lăn lóc ở một góc. Khi tìm ra Kho Pho Mát P, họ đã quẳng chúng đi vì nghĩ rằng sẽ không bao giờ còn cần tới chúng nữa, chẳng bao giờ phải đi đâu nữa.

- Cậu định chạy vào Mê Cung nữa đấy à? - Thấy bạn mang giày vào, Ù Lì hỏi và năn nỉ - Thôi, cậu cứ ngồi chờ với tớ thêm một chút nữa, tớ nghĩ người ta sắp trả những miếng Pho Mát lại cho chúng ta rồi.

- Điều đó sẽ không bao giờ xảy ra đâu - Chậm Chạp nói. - Tớ cũng không muốn nghĩ vậy, nhưng bây giờ tớ đã nhận ra rằng người ta sẽ không bao giờ mang trả lại những miếng Pho Mát của ngày hôm qua đâu. Đến lúc chúng ta phải đi tìm kho Pho Mát Mới thôi.

Ù Lì cãi lại:

- Thế nếu ngoài kia chẳng có chút Pho Mát nào thì sao? Và nếu có đi chăng nữa thì cậu sẽ làm gì khi không tìm được nó? - Tớ cũng chẳng biết nữa - Chậm Chạp nói. Cậu ta đã tự hỏi mình câu này hàng bao nhiêu lần rồi và cảm thấy nỗi sợ hãi đang chôn chân mình lại.

Nhiều lần cậu tự hỏi, "Những miếng Pho Mát có thể đang ở đâu - ở đây hay ngoài Mê Cung kia?".

Chậm Chạp hình dung ra một bức tranh mà trong đó, cậu đang đi vào Mê Cung bao la, rộng lớn với một nụ cười trên môi. Chậm Chạp vô cùng ngạc nhiên khi thấy mình như vậy, và đồng thời cậu cũng thấy tinh thần mình khá hơn. Cậu thấy mình thỉnh thoảng có bị lạc đường trong Mê Cung, nhưng vẫn tự tin rằng thế nào cậu cũng tìm thấy được những miếng Pho Mát mới, cùng với những điều tuyệt diệu mà nó mang lại.

Nghĩ tới đó, Chậm Chạp như được tiếp thêm sự can đảm và tiếp tục điểm tô những chi tiết hiện thực vào bức tranh ấy. Đó là cảm giác ngọt ngào đến tuyệt vời khi cậu thưởng thức những miếng Pho Mát đó. Cậu thấy mình đang ăn loại Pho Mát Thụy Sĩ với những cái lỗ nhỏ li ti trên đó, loại Pho Mát được làm từ cam tươi nguyên chất của Anh và của Mỹ, lại còn cả loại Pho Mát thật mềm và thơm của Ý dùng chung với bánh pizza và Pho Mát cao cấp của Pháp, và... còn nhiều nhiều nữa.

Đột nhiên Chậm Chạp nghe Ù Lì nói gì đó và nhận ra rằng mình vẫn còn ở Kho Pho Mát P.

Chậm Chạp nói:

- Ù Lì à, có nhiều lúc mọi chuyện đã thay đổi và không bao giờ trở lại như cũ nữa. Lần này cũng giống như vậy đấy. Cuộc đời là thế! Cuộc sống luôn thay đổi, và chúng ta cũng nên thích ứng với nó.

Chậm Chạp nhìn người bạn đang ngày một hốc hác, cố gắng động viên cậu ta, nhưng nỗi sợ hãi của Ù Lì đã biến thành sự giận dữ, và cậu ta không còn muốn nghe gì nữa.

Chậm Chạp không muốn thô lỗ với bạn mình, nhưng cậu phải cười khi nhận thấy cả hai thật ngốc nghếch thế nào.

Khi đã quyết tâm ra đi, cậu cảm thấy mình mạnh mẽ hơn. Cuối cùng cậu cũng đã biết cười chính bản thân mình, cho qua mọi chuyện và tiến về phía trước.

Chậm Chạp mỉm cười tuyên bố:

- Đã đến lúc chúng ta phải vào Mê Cung thôi!

Ù Lì không thể nào cười nổi, không biểu hiện gì và cũng không trả lời.

Chậm Chạp nhặt lên một viên đá nhỏ, nhọn và viết lên tường một ý nghĩ nghiêm túc để Ù Lì có thể suy gẫm. Theo thói quen, Chậm

Chạp vẽ thêm cả một miếng Pho Mát thật to ở bên cạnh, cậu mong rằng nó sẽ làm cho Ù Lì mỉm cười, có thêm sức mạnh và sẽ lên đường đi tìm kho Pho Mát mới.

Nhưng Ù Lì không muốn nhìn thấy nó, không muốn đọc nó.

Đó là câu:

Nếu bạn không chịu thay đổi, thì có thể bạn sẽ bị đào thải. Nếu bạn không chịu đi tìm, thì không bao giờ bạn có được những miếng Pho Mát mới!

Chậm Chạp thò đầu ra ngoài và lo lắng nhìn con đường vào Mê Cung dài hun hút. Cậu nhớ đến những lúc cậu đã vất vả ra sao khi không có miếng Pho Mát nào. Cậu nghĩ có thể trong Mê Cung không còn miếng Pho Mát nào cả, hoặc là có nhưng cậu sẽ không kịp tìm thấy nó trước khi bị kiệt sức vì mệt và đói. Nỗi sợ hãi ấy đã làm Chậm Chạp nhụt chí và bào mòn quyết tâm của cậu.

Chậm Chạp chợt mỉm cười. Giờ này chắc Ù Lì vẫn đang mải thắc mắc "Ai đã mang những miếng Pho Mát của tôi đi đâu rồi?", nhưng Chậm Chạp thì khác, cậu tự hỏi: "Tại sao mình không bắt đầu đi tìm những miếng Pho Mát sớm hơn chứ?".

Khi bắt đầu đi vào Mê Cung, Chậm Chạp quay đầu nhìn lại nơi mình vừa đi khỏi và vẫn còn cảm nhận được sự êm ấm quen thuộc của nó. Bất giác cậu lại muốn quay về cái nơi chốn thân quen ấy, ngay cả khi nó không còn Pho Mát ở đó nữa.

Chậm Chạp thấy bất an trong lòng và cậu luôn băn khoăn không biết mình có thật sự muốn vào Mê Cung đầy rẫy những trở ngại và hiểm nguy hay không. Cậu viết lên bức tường trước mặt mình một câu nữa và đứng lặng nhìn nó một lúc lâu:

Bạn sẽ làm gì nếu không cảm thấy sợ những điều sắp sửa xảy đến với mình?

Cậu ngoái đầu đọc lại một lần nữa, ngẫm nghĩ và càng hiểu sâu sắc về điều đó. Cậu hiểu rằng đôi khi sự sợ hãi cũng có mặt

tích cực của nó. Như trong trường hợp người ta sợ rằng nếu không làm gì cả thì mọi chuyện sẽ trở nên tồi tệ hơn, nỗi sợ hãi lúc ấy sẽ có tác dụng thúc đẩy người ta hành động kịp thời. Nhưng nếu nỗi sợ hãi quá lớn đến nỗi khiến người ta không dám làm gì cả thì cũng chẳng hay ho tí nào.

Chậm Chạp nhìn qua phía bên tay phải, khu vực mà cậu chưa từng đặt chân đến bao giờ, và thấy hơi lo ngại. Cậu hít một hơi thật sâu, rồi rẽ phải, bước vào Mê Cung, từ từ đi vào chốn xa lạ.

Trong lúc cố gắng tìm đường đi, Chậm Chạp lo ngại mình sẽ không đủ sức khỏe vì đã ở lại Kho Pho Mát P quá lâu và không ăn uống gì trong nhiều ngày liền. Thế nên cậu mất nhiều thời gian và vất vả hơn bình thường để tiến vào Mê Cung. Cậu nhất quyết rằng nếu sau này có gặp phải tình huống tương tự như vậy một lần nữa thì cậu sẽ mạnh dạn rời bỏ nơi ấm cúng quen thuộc của mình và ứng phó nhanh chóng hơn. Mọi chuyện sẽ dễ chịu hơn biết mấy.

Thế rồi Chậm Chạp mệt nhọc mỉm cười và tự động viên mình "Thà muộn còn hơn không".

Những ngày sau đó, thỉnh thoảng Chậm Chạp cũng tìm được vài mẩu Pho Mát nằm đâu đó, nhưng không nhiều lắm. Cậu hy vọng sẽ tìm được đủ Pho Mát để đem về chia cho Ù Lì một chút và động viên bạn đi vào Mê Cung.

Nhưng Chậm Chạp chưa cảm thấy tự tin lắm. Cậu phải thừa nhận rằng mình đang cảm thấy bối rối trong Mê Cung. Mọi thứ hình như đã khác xưa, khác cái lần sau cùng mà cậu đã vào đây.

Cứ mỗi lần nghĩ là mình đang đi không định hướng thì Chậm Chạp lại bị lạc lối trong dãy những mê lộ liên thông nhau. Dường như cứ tiến lên được hai bước thì cậu phải lùi lại một bước. Thật là khó khăn, nhưng cậu không còn nghĩ đến chuyện quay trở lại nơi cậu đã ra đi. Đi sục tìm kho Pho Mát mới cũng không đến nỗi quá kinh khủng như cậu đã từng lo nghĩ.

Hết ngày này rồi ngày khác trôi qua mà tình hình vẫn chưa thấy có gì khả quan hơn, Chậm Chạp bắt đầu lo lắng cho khả năng tìm được một kho Pho Mát mới. Có khi nào chuyến đi này là công cốc không? Liệu mình có đang làm một việc quá sức hay không? Có khi nào cậu sẽ tìm thấy một miếng Pho Mát mà cậu không thể nhai nổi hay không? Và cậu bật cười chua xót vì nhận thấy ngay lúc này đây mình có gì để mà nhai đâu.

Mỗi khi thấy lòng tự tin bị lung lay, Chậm Chạp lại tự nhắc mình

rằng những việc cậu đang làm bây giờ dù có thế nào đi nữa, thì cũng còn tốt hơn nhiều so với việc ngồi chờ đợi một phép màu. Lúc này đây, cậu đang làm chủ tình hình, chứ không phụ thuộc vào hoàn cảnh.

Rồi cậu tự nhủ, nếu Đánh Hơi và Nhanh Nhẹn đã mạnh dạn tiến lên thì cậu cũng phải vậy!

Vừa đi cậu vừa nhìn lại toàn bộ sự việc, Chậm Chạp nhận ra những miếng Pho Mát ở Kho Pho Mát P chẳng phải tự nhiên mà biến mất, như cậu đã cố tin như thế. Lượng Pho Mát càng về sau càng trở nên ít đi, và phần còn lại cũng không còn ngon lành như trước nữa.

Thậm chí Pho Mát cũ đã bắt đầu mốc meo mà cậu không để ý. Dù sao đi nữa, phải thừa nhận là nếu muốn, cậu cũng đã có thể nhận thấy trước những biến đổi đã xảy ra, nhưng cậu đã không để ý gì cả.

Bây giờ Chậm Chạp hiểu rằng mọi sự thay đổi sẽ không có gì là đáng phải ngạc nhiên nếu như cậu biết quan tâm đến mọi việc xung quanh hơn, và biết lường trước những thay đổi ấy. Có thể đó là điều mà Đánh Hơi và Nhanh Nhẹn đã nhận thấy trước cậu.

Nhất định từ giờ trở đi cậu sẽ phải cảnh giác hơn! Cậu sẽ đón đầu những thay đổi và tìm kiếm những thông tin về chúng. Cậu sẽ tin vào trực giác của mình để cảm nhận những thay đổi đang đến và sẵn sàng đối diện với chúng. Chậm Chạp dừng lại và viết lên bức tường trong Mê Cung:

Phải thường xuyên quan sát kho Pho Mát của mình để biết khi nào nó không còn dùng được nữa.

Sau một thời gian khá dài chưa tìm thấy được miếng Pho Mát nào, cuối cùng Chậm Chạp cũng bắt gặp một Kho Pho Mát trông đầy hứa hẹn. Thế nhưng khi bước vào, niềm hy vọng mới nhen nhóm trong cậu nhanh chóng bị dập tắt vì trong kho hoàn toàn trống rỗng.

“Mình luôn gặp phải cảm giác trống rỗng như thế này” - Cậu nghĩ. Và Chậm Chạp gần như tuyệt vọng.

Chậm Chạp đang dần đuối sức. Cậu biết mình đang mất phương hướng và sợ rằng mình sẽ không tồn tại nổi. Cậu lại nghĩ tới chuyện quay trở lại Kho Pho Mát P. Ít nhất, nếu cậu quay về và Ù Lì vẫn còn chờ ở đó thì cậu cũng không cô đơn như bây giờ. Rồi cậu lại tự hỏi, "Mình sẽ làm gì nếu không thấy sợ những điều đang xảy ra quanh đây?".

Đôi lúc Chậm Chạp nghĩ rằng mình đã vượt qua được nỗi sợ hãi. Nhưng thật ra cậu sợ nhiều hơn là mức cậu thừa nhận về những điều đang thực sự diễn ra. Cũng có nhiều khi cậu không rõ mình e ngại điều gì, nhưng trong tình trạng mệt mỏi như bây giờ, cậu hiểu ra rằng đơn giản là cậu đang sợ phải tiếp tục cuộc hành trình một mình. Cậu không nhận ra rằng mình đang ngày một đi chậm hơn bởi những nỗi sợ hãi đang chất ngất trong tâm trí cậu.

Chậm Chạp không biết Ù Lì đã bắt đầu đi chưa, hay vẫn còn bị nỗi sợ hãi của chính mình trói chân lại. Rồi Chậm Chạp chợt nhớ tới lúc mà cậu ta cảm thấy phấn khởi nhất trong Mê Cung, đó là lúc cậu quyết tâm tiến tới phía trước.

Cậu viết lên tường, vừa nhắc nhở mình vừa để làm dấu hiệu cho Ù Lì nếu cậu ta đi theo:

Đi theo những con đường mới sẽ giúp bạn tìm thấy những miếng Pho Mát mới.

Chậm Chạp nhìn vào con hẻm tối tăm trong Mê Cung và lại thấy sợ. Cái gì đang chờ mình ở đó nhỉ? Cái kho đó có trống rỗng nữa hay không? Có hiểm nguy nào đang rình rập mình hay không? Cậu bắt đầu hình dung ra trăm nghìn thứ đáng sợ khác có thể xảy đến với mình. Cậu chợt run lên.

Rồi cậu lại tự cười mình. Cậu thấy những nỗi sợ hãi của mình chỉ làm cho mọi chuyện càng phức tạp và tồi tệ hơn thêm. Thế là cậu quyết định làm điều mà mình sẽ làm nếu không có nỗi sợ hãi đó: bước vào một con đường mới.

Trong lúc dấn thân vào lối đi tối tăm ấy, Chậm Chạp bắt đầu mỉm cười. Chậm Chạp chưa nhận dạng những cảm xúc ấy rõ lắm, nhưng cậu phát hiện ra điều gì đã nuôi dưỡng tinh thần của mình. Cậu đã bước tới mà không suy nghĩ gì nhiều và tin tưởng vào phía trước, cho dù cậu vẫn chưa biết điều gì đang chờ đợi ở đó.

Cậu ngạc nhiên khi thấy tâm trạng mình càng ngày càng thoải mái hơn. "Tại sao mình lại nhẹ nhõm thế này nhỉ?" Chậm Chạp tự hỏi. "Hiện giờ mình đã có miếng Pho Mát nào đâu, và mình cũng chẳng biết mình đang đi đâu nữa." Nhưng cậu nhanh chóng nhận ra điều gì đã khiến mình cảm thấy phấn chấn như thế. Cậu dừng lại và viết lên tường:

Khi vượt lên nỗi sợ hãi của chính mình, bạn sẽ cảm thấy không bị trói buộc nữa.

Chậm Chạp nhận ra rằng trước đây chính nỗi sợ đã trói buộc cậu. Và khi tiến lên vào một hướng mới, cậu đã được cởi trói và cảm thấy tự do.

Một luồng gió mát thổi qua mê lộ Chậm Chạp đang đi. Cơn gió thật trong lành, mát mẻ làm cậu tỉnh hẳn. Chậm Chạp hít một hơi thật sâu và thấy cơ thể như vừa được tiếp thêm một sức sống mới. Khi đã vượt qua nỗi sợ hãi, cậu thấy thật ra mọi chuyện thú vị hơn hẳn những điều mà cậu đã lo sợ.

Đã lâu lắm rồi, Chậm Chạp chưa từng có cảm giác như thế này. Cậu đã quên mất một điều là việc tìm thấy một điều gì đó mới mẻ sẽ thú vị như thế nào.

Trong niềm phấn khích đó, Chậm Chạp lại bắt đầu vẽ một bức tranh trong tâm trí mình. Cậu thấy mình đang đứng giữa biết bao loại Pho Mát thơm ngon và tinh túy nhất, từ Pho Mát Anh tới loại Pho Mát mềm mại của Pháp. Cậu thấy mình đang ngấu nghiến khối Pho Mát hấp dẫn đó, và nhìn ngắm chúng không chán mắt. Nếu cậu tìm được Pho Mát Mới ấy thì sẽ tuyệt đến dường nào nhỉ!

Càng nhìn rõ hình ảnh mình đang thưởng thức những miếng Pho Mát Mới ấy bao nhiêu thì cậu càng tin điều đó sẽ xảy ra bấy nhiêu. Chậm Chạp thấy như mình sắp sửa tìm thấy chúng. Cậu viết:

Việc tưởng tượng ra mình đang thưởng thức những miếng Pho Mát Mới - ngay cả khi chưa tìm ra nó - sẽ dẫn đường đưa ta tới đó nhanh hơn.

Cậu không hiểu tại sao trước đây lúc nào cậu cũng nghĩ rằng mọi thay đổi chỉ dẫn tới những điều tồi tệ mà thôi. Nhưng bây giờ cậu đã nhận ra rằng nó cũng có thể dẫn tới những điều tốt đẹp hơn. "Sao trước đây mình lại không nhận ra điều đó nhỉ?" Chậm Chạp tự hỏi.

Rồi cậu chạy vào Mê Cung với một sức mạnh và sự nhanh nhẹn khác hẳn trước. Không bao lâu sau, cậu phát hiện ra một Kho Pho Mát và cảm thấy phấn khởi hơn khi thấy có nhiều mẩu Pho Mát nhỏ gần cửa ra vào.

Đó là loại Pho Mát mà cậu chưa từng biết đến, nhưng trông rất ngon mắt. Cậu nếm thử và thấy chúng thật tuyệt vời làm sao. Cậu ăn vài miếng và lấy một ít đút vào túi để dành cho Ù Lì. Cậu bắt đầu lấy lại sức mạnh của mình.

Chậm Chạp hứng khởi bước vào Kho Pho Mát, nhưng hỡi ơi chúng trống không. Có ai đó đã tới trước cậu, ăn hết tất cả, chỉ để rơi vãi, sót lại một vài mẩu Pho Mát nhỏ. Cậu nhận thấy rằng nếu cậu tới sớm hơn thì có thể đã phát hiện rất nhiều Pho Mát ở đây.

Chậm Chạp quyết định quay trở lại và xem thử Ù Lì đã sẵn sàng cùng đi với mình hay chưa. Trên đường quay lại, cậu dừng bước và viết lên tường:

Càng nhanh chóng bỏ kho Pho Mát cũ, thì người ta càng sớm tìm thấy những miếng Pho Mát mới.

Chậm Chạp trở về Kho Pho Mát P và thấy Ù Lì vẫn ủ rũ ngồi đó. Cậu đưa cho Ù Lì vài mẩu Pho Mát đã cất lại ban nãy, nhưng Ù Lì từ chối không nhận.

Ù Lì cảm kích hành động của bạn mình, nhưng cậu ta nói:

- Chắc là tôi không thích loại Pho Mát mới này đâu. Tôi ăn không quen. Tôi chỉ muốn ăn loại Pho Mát quen thuộc trước đây thôi, và tôi sẽ đợi cho đến khi lấy lại được cái tôi muốn.

Chậm Chạp lắc đầu thất vọng và quay lại một mình. Trong lúc tìm về chỗ cũ, Chậm Chạp cảm thấy nhớ bạn, nhưng cậu cũng thích thú với điều mà cậu đang khám phá ra. Cậu hạnh phúc khi thấy

mình không bị nỗi sợ khống chế nữa. Giờ đây cậu cảm thấy vui với những việc mình đang làm. Hiểu ra điều đó, Chậm Chạp thấy khỏe khoắn hơn hồi còn ở Kho Pho Mát P trống không ấy. Cảm giác thấy mình không để cho nỗi sợ hãi giữ chân lại, và biết mình đang đi vào một hướng mới đã tiếp sức thêm cảm hứng cho Chậm Chạp.

Bây giờ thì Chậm Chạp tin tưởng mạnh mẽ rằng việc tìm thấy điều mình cần chỉ còn là vấn đề thời gian. Thực ra, cậu cảm thấy mình sắp gặp được điều mà cậu đang tìm kiếm. Cậu mỉm cười khi nhận ra:

Đi tìm kiếm những miếng Pho Mát mới đang ẩn nấp đâu đó trong Mê Cung thật ra lại thú vị hơn so với chỉ ngồi yên và chờ đợi trong tình trạng không có Pho Mát.

Một lần nữa Chậm Chạp nhận ra rằng, điều mà người ta sợ hãi thật ra chẳng đến nỗi quá tồi tệ như người ta thường tưởng tượng ra. Nỗi sợ hãi mà người ta cứ để lớn dần lên trong tâm trí còn đáng sợ hơn nhiều so với thực tế.

Cậu thấy mình đã quá lo lắng chuyện không thể tìm được những miếng Pho Mát mới đến nỗi cậu đã từng không muốn lên đường tìm kiếm. Nhưng từ khi bắt đầu cuộc hành trình của mình thì cậu đã kiếm đủ Pho Mát nằm rải rác đó đây trong các mê lộ để có thể tiếp tục đi tiếp. Và giờ đây, cậu đang mong chờ tìm thêm được thật nhiều Pho Mát nữa. Đối với cậu, tiến về phía trước đã trở nên tràn đầy hứng thú.

Những suy nghĩ này trước đây đã bị đám mây lo ngại và hoảng sợ che khuất. Chậm Chạp đã chỉ nghĩ tới việc không có đủ Pho Mát, hay không có nhiều như mong muốn. Cậu thường chỉ nghĩ tới những điều không hay nhiều hơn là nghĩ tới những điều tốt lành. Nhưng điều đó đã thay đổi kể từ khi cậu rời bỏ Kho Pho Mát P.

Cậu đã từng cho rằng cả cái kho Pho Mát lớn như thế không thể bị ai đó lấy đi được, và những thay đổi theo kiểu như thế thì thật là không thể nào xảy ra được. Nhưng bây giờ cậu đã hiểu thay đổi là chuyện luôn xảy ra một cách tự nhiên, như một quy luật cho dù ta có mong đợi hay không. Người ta chỉ cảm thấy bất ngờ khi họ không đợi chờ nó và không chủ động đón đầu nó.

Nhận ra sự thay đổi trong quan điểm và niềm tin của mình, cậu dừng lại và viết lên tường:

Cứ bám vào những suy nghĩ cũ kỹ sẽ không thể nào dẫn chúng ta tới được kho Pho Mát mới.

Chậm Chạp vẫn chưa tìm thêm được miếng Pho Mát nào, nhưng suốt thời gian chạy trong Mê Cung cậu nghĩ đến những điều cậu vừa mới học được. Chính điều này đã khích lệ Chậm Chạp xử sự tích cực hơn. Cậu đã hành động khác với cách cậu đã từng làm khi cứ trở đi trở lại mãi cái kho trống rỗng ấy.

Giờ thì cậu nhận ra rằng khi thay đổi niềm tin thì người ta cũng sẽ thay đổi luôn hành động của mình. Người ta có thể e ngại khi nghĩ rằng thay đổi chỉ mang lại những nguy hại và tìm mọi cách để trốn tránh nó. Hoặc người ta có thể nghĩ rằng việc tìm ra kho Pho Mát mới sẽ mang lại rất nhiều ích lợi và cần phải hành động ngay khi có sự thay đổi xảy ra. Mọi chuyện tùy thuộc vào quan điểm của từng người.

Cậu viết lên tường:

Khi người ta nhận thấy rằng họ có thể tìm và thưởng thức những miếng Pho Mát mới, người ta sẽ thay đổi hành động của mình.

Chậm Chạp nhận thấy rằng cậu ta có thể khỏe mạnh hơn bây giờ nếu biết thay đổi và rời khỏi Kho Pho Mát P sớm hơn. Cậu đã có thể có một sức khỏe tốt hơn và tinh thần mạnh mẽ hơn để đương đầu với những thách thức trên con đường tìm Pho Mát mới. Lẽ ra thì vào lúc này, cậu đã có thể tìm thấy một miếng Pho Mát nào đó nếu cậu biết nhận thức được sự thay đổi và chấp nhận nó, thay vì cố gắng từ chối và không chịu hiểu rằng tình thế đã hoàn toàn đổi thay.

Cậu thử tưởng tượng một lần nữa và thấy mình đang nhấm nháp một miếng Pho Mát thật to và vô cùng hấp dẫn. Cậu quyết định tiến vào những khu vực xa hơn của Mê Cung. Rải rác đó đây trên đường đi, cậu tìm thấy những mẩu Pho Mát nho nhỏ. Chậm Chạp

bắt đầu lấy lại được sức khỏe và sự tự tin của mình.

Khi nhớ lại nơi mình bắt đầu cuộc hành trình, Chậm Chạp thấy mình đã làm đúng khi ghi lại suy nghĩ của mình trên các bức tường. Cậu tin rằng những dòng chữ đó sẽ vừa có tác dụng động viên vừa như một hệ thống chỉ đường cho Ù Lì khi cậu ta quyết định rời bỏ Kho Pho Mát P.

Chậm Chạp hy vọng rằng mình đang đi đúng hướng. Cậu thấy vui khi nghĩ rằng Ù Lì sẽ đọc được những dòng chữ này. Cậu ta lại tiếp tục viết ra điều mà cậu suy nghĩ đã lâu:

Lưu ý tới những thay đổi nhỏ sẽ giúp bạn thích ứng tốt hơn với những thay đổi lớn hơn.

Lúc này Chậm Chạp đã bỏ qua quá khứ và đang dần thích ứng với hiện tại. Cậu ta tiếp tục chạy trong Mê Cung nhanh nhẹn hơn với một sức lực tốt hơn. Hình như việc suy nghĩ một điều đúng sẽ giúp người ta khỏe khoắn hơn. Và không lâu sau, điều đó cũng đã đến.

Khi tình thế có vẻ như cậu sẽ phải tiếp tục lần tìm Pho Mát trong Mê Cung thì cuộc hành trình của cậu - ít nhất là chuyến đi này - đột ngột kết thúc.

Chậm Chạp chạy dọc theo một lối đi mới lạ hoàn toàn, quẹo quanh một góc tường và tìm thấy thật nhiều Pho Mát mới tại Kho Pho Mát M!

Khi bước vào, Chậm Chạp ngẩn người với những gì đang hiện ra trước mặt cậu. Khắp nơi toàn là Pho Mát, những núi Pho Mát lớn mà lần đầu tiên trong đời cậu mới thấy. Cậu không nhận ra và gọi tên được hết mọi loại Pho Mát ở đây, vì có những loại quá mới mẻ mà Chậm Chạp chưa biết đến bao giờ. Và khi cậu đang tự hỏi không biết đây là thật hay mơ thì Đánh Hơi và Nhanh Nhẹn xuất hiện.

Đánh Hơi vui vẻ gật đầu chào Chậm Chạp còn Nhanh Nhẹn thì mừng rỡ vẫy mấy ngón chân. Nhìn cái bụng tròn vo của chúng, cậu có thể biết chúng đã đến đây khá lâu rồi.

Chậm Chạp vội vã chào lại hai chú chuột và lập tức lao đến chỗ có

loại Pho Mát mà cậu thích nhất. Cậu tháo giày ra, cột dây lại với nhau, rồi đeo lên cổ để có thể dùng lại khi cần. Đánh Hơi và Nhanh Nhẹn bật cười khi phát hiện ra điều đó và gật đầu tán đồng. Chậm Chạp nhảy vào "chiến đấu" với những miếng Pho Mát Mới. Khi đã no nê, cậu cầm một mẩu Pho Mát mới nguyên và hào hứng hô to: "Cảm ơn sự Thay Đổi!".

Trong lúc Chậm Chạp đang say mê thưởng thức những miếng Pho Mát mới, cậu ta nhớ lại điều mình đã học được. Cậu nhận ra rằng khi e ngại sự thay đổi, cậu đã cố gắng bám víu vào cái ảo vọng về kho Pho Mát cũ mà lúc đó đã không còn tồn tại nữa.

Vậy thì điều gì đã khiến cậu thay đổi? Phải chăng đó là nỗi sợ hãi rằng mình sẽ chết vì đói? Chậm Chạp mỉm cười vì cậu nghĩ rằng điều đó cũng có một lợi ích nhất định. Và rồi cậu cảm thấy hài lòng về bản thân khi dám thực hiện những thay đổi ngay sau khi cậu biết tự cười vào những sai lầm của chính mình.

Cậu cũng học được một số điều từ những cậu bạn chuột Đánh Hơi và Nhanh Nhẹn về chuyện tiến lên phía trước. Họ sống thật đơn giản, không cầu kỳ. Họ không phân tích quá sâu và không làm phức tạp thêm vấn đề. Khi hoàn cảnh thay đổi và những miếng Pho Mát cũ bị mất đi thì chúng ta cũng cần phải thay đổi và di chuyển cùng với miếng Pho Mát. Cậu dặn lòng sẽ ghi nhớ điều đó.

Chậm Chạp cũng dùng bộ não tuyệt vời của mình để làm những việc mà một người tí hon làm tốt hơn những con chuột. Cậu ta hình dung ra chính mình - với những chi tiết nhỏ nhất - đang tìm thấy những thứ tốt hơn, tốt hơn rất nhiều.

Cậu nhìn lại những sai lầm mình đã phạm phải trong quá khứ, và rút ra những bài học từ đó để lên kế hoạch cho tương lai. Cậu biết rằng người ta có thể học được cách để đối đầu, ứng phó với những thay đổi:

Người ta có thể chú ý hơn đến việc đơn giản mọi sự việc, để linh động và có phản ứng nhanh chóng. Người ta không cần phải phức tạp hóa vấn đề để rồi làm rối trí mình với những ý nghĩ sợ hãi.

Người ta có thể lưu ý những dấu hiệu thay đổi nhỏ để rồi từ đó chuẩn bị tốt hơn cho những thay đổi lớn có thể xảy ra.

Cậu biết cậu cần phải thích ứng nhanh hơn, vì nếu không thì có thể không bao giờ cậu thích nghi được với hoàn cảnh.

Cậu phải thừa nhận rằng rào cản lớn nhất đối với sự thay đổi nằm

trong chính bản thân của mỗi người, và nếu bạn chưa chịu thay đổi thì chẳng thể mong chờ điều gì tốt hơn sẽ đến.

Có lẽ điều quan trọng nhất mà cậu đã nhận ra là những miếng Pho Mát mới luôn luôn hiện diện ở đâu đó ngoài kia, cho dù người ta có biết đến hay không. Và chắc chắn người ta sẽ được tưởng thưởng xứng đáng khi vượt lên được nỗi sợ hãi của chính mình và chịu dấn thân vào cuộc phiêu lưu.

Chậm Chạp hiểu ra rằng có một số nỗi sợ hãi cần được trân trọng, vì nó có thể giúp người ta tránh được những mối hiểm nguy thật sự. Nhưng đồng thời cậu cũng hiểu rằng hầu hết những mối lo lắng của mình chỉ là nỗi sợ hãi vu vơ, những nỗi sợ hãi thái quá và chúng ngăn cản cậu đến với những cơ hội mới, cản trở cậu những lúc đáng ra phải hành động ngay trước sự thay đổi. Cho dù lúc đầu cậu chẳng thích thú tí nào, nhưng cậu biết rằng ẩn sau sự thay đổi ấy là một cơ hội lớn để cậu phát hiện ra một con người khác nữa mạnh mẽ hơn trong chính bản thân mình.

Trong lúc Chậm Chạp nhìn lại những bài học của mình, cậu ta bất chợt nghĩ về người bạn Ù Lì. Cậu không biết Ù Lì giờ đã nhìn thấy những dòng chữ cậu để lại trên tường của Kho Pho Mát P và trong suốt Mê Cung hay chưa.

Ù Lì đã quyết định ra đi chưa nhỉ? Cậu ta đã đi vào Mê Cung và phát hiện ra điều bổ ích nào chưa? Hay cậu vẫn còn đang ù lì mãi ở đó vì không muốn chấp nhận sự thay đổi? Chậm Chạp nghĩ tới chuyện quay trở lại Kho Pho Mát P để xem thử Ù Lì có còn ở đó không. Nếu gặp lại Ù Lì, cậu nghĩ mình có thể chỉ cách cho cậu ta ra khỏi hoàn cảnh khó khăn ấy. Có lẽ là Chậm Chạp vẫn có thể lần trở lại được chỗ đó, nhưng cậu chợt nhớ rằng lần trước cậu đã cố gắng thay đổi bạn mình rồi nhưng không được.

Ù Lì phải tìm lối đi cho riêng mình, vượt lên nỗi sợ hãi và tính ưa nhàn hạ của cậu ấy. Không ai có thể làm điều đó thay cho Ù Lì, cũng không ai có thể khuyên bảo cậu ta được. Bằng cách nào đó cậu ta phải tự nhận ra sự hữu ích trong chuyện cần phải thay đổi chính bản thân mình.

Chậm Chạp hy vọng những hướng dẫn chỉ đường của cậu sẽ giúp Ù Lì tìm được hướng đi, nếu cậu ta chịu đọc những dòng chữ trên tường.

Chậm Chạp ngẫm lại và viết ra những điều mình đã học được lên bức tường lớn nhất ở Kho Pho Mát M. Cậu viết những suy nghĩ của

mình lên hình một mẩu Pho Mát và mỉm cười khi cậu ta nhìn lại những điều cậu đã rút ra được:

Thay Đổi là điều luôn diễn ra

Sự thay đổi luôn có thể làm mất những miếng Pho Mát ngon lành ta đang có.

Chấp nhận những Thay Đổi

Sẵn sàng chuẩn bị cho tình huống những miếng Pho Mát đó bị lấy đi.

Chuẩn bị cho những Thay Đổi

Thường xuyên ngửi những miếng Pho Mát để phát hiện kịp thời nếu chúng đang cũ đi.

Thích ứng nhanh chóng với những Thay Đổi

Càng nhanh chóng bỏ kho Pho Mát cũ đi chừng nào thì người ta có thể tìm được kho Pho Mát mới nhanh chừng ấy.

Thay Đổi

Di chuyển cùng với những miếng Pho Mát.

Tận hưởng sự Thay Đổi!

Tận hưởng cuộc phiêu lưu và thưởng thức hương vị của những miếng Pho Mát mới!

Chuẩn bị sẵn sàng để nhanh chóng thay đổi và tiếp tục thưởng thức chúng.

Những kho Pho Mát không ngừng di chuyển.

Chậm Chạp nhận thấy mình đã tiến bộ nhiều như thế nào so với khi cậu còn ở với U Lì tại Kho Pho Mát P, nhưng cậu biết mình sẽ lại dễ dàng bị rơi vào tình trạng cũ nếu cậu quá chủ quan và hài lòng với hoàn cảnh. Thế nên ngày nào cậu cũng xem xét Kho Pho Mát M, để kiểm tra tình trạng kho Pho Mát mới của mình. Cậu cố gắng hết sức để không bất ngờ khi có một thay đổi ngoài dự kiến xảy ra.

Trong khi Chậm Chạp đang có trong tay một khối lượng Pho Mát khổng lồ như thế, cậu vẫn tiếp tục đi ra ngoài Mê Cung và khám phá những khu vực mới để tìm hiểu mọi chuyện đang xảy ra xung quanh mình. Cậu biết rằng nhận thức được những khả năng có thể xảy ra thì an toàn hơn là luôn tự mãn chỉ trong một cõi riêng như trước đây. Một ngày nọ đột nhiên Chậm Chạp nghe có tiếng bước chân trong Mê Cung. Tiếng bước chân quen quen ngày càng gần hơn, hình như có ai đó đang đến.

Có thể nào đó là Ù Lì? Phải chăng cậu ta đang sắp rẽ vào lối này?

Chậm Chạp thầm cầu mong trong lòng và hy vọng - cũng như nhiều lần trước đây - là cuối cùng thì người bạn thân yêu của cậu cũng đã có thể nhận ra nhiều điều và đã có thể nghe được tiếng nói tích cực từ cuộc sống:

Hãy di chuyển theo miếng Pho Mát của mình và tận hưởng nó!

Mọi chuyện đã kết thúc... hay chỉ là một khởi đầu mới? Tất cả tùy thuộc nơi bạn!

"Cuộc đời không luôn là những hành lang thẳng tắp để ta có thể dễ dàng đi qua mà không gặp một vật cản nào. Cuộc đời thường là những mê lộ buộc ta phải tìm kiếm lối đi cho riêng mình nếu muốn băng qua nó." - A. J. Cronin

Tác động của “Who moved my cheese”

VÀ PHẢN HỒI, CỦA ĐỘC GIẢ THẾ GIỚI VỀ CUỐN SÁCH NÀY

“... Lúc đầu, tôi chỉ nhìn lướt qua với vẻ thờ ơ, nghĩ rằng mấy con chuột và miếng pho mát vớ vẩn thì làm sao sánh được với những khó khăn mà tôi đang phải gánh chịu! Nhưng tôi đã thay đổi hoàn toàn suy nghĩ khi đọc xong cuốn sách. Mọi thứ đã trở nên rõ ràng - thật diệu kỳ - và tôi đã tìm được hướng đi! Tôi đã lập tức mua tặng bạn bè và đồng nghiệp của mình để cùng nhau chia sẻ suy nghĩ và cách ứng phó với những thay đổi khắc nghiệt mà chúng tôi thường gặp phải trong công việc và cuộc sống.”

– Joan Banks, Chuyên gia Hiệu quả Hoạt động WHIRLPOOL CORPORATION

“Cuốn sách "Ai lấy miếng pho mát của tôi?" đề cập trực tiếp vào vấn đề nan giải của một trong những nỗi sợ hãi nội tâm lớn nhất của con người – sợ phải Thay Đổi. Để vượt qua cảm giác đó, hãy:

1. Đừng bao giờ hỏi: "Điều gì sẽ xảy ra nếu hiện tại của chúng ta thay đổi?", mà hãy tự vấn mình: "Chúng ta sẽ như thế nào nếu không thực hiện sự thay đổi đó?"

2. Đừng bao giờ thắc mắc: "Tại sao chúng ta phải thay đổi?", mà hãy tự ngẫm lại: "Tại sao ta không thay đổi được?"

Michael Molaro - Princeton, NJ ngày 08/09/2005

“Với những ai cảm thấy mình đang sống mòn, đang bế tắc, sợ không thể thay đổi, sợ những thử thách và sợ cả những cơ hội mới, thì đây chính là cuốn sách dành cho họ!

Trong câu chuyện ngụ ngôn dễ thương của mình, Spencer Johnson đã khắc họa những cạm bẫy của sự trì trệ và chỉ ra sự thay đổi sẽ hướng cuộc sống đến một hướng tích cực như thế nào. Cuốn sách không chỉ

đơn thuần là một cuốn sách hay về đề tài kinh doanh, mà còn là một cuốn sách rất sâu sắc và ý nghĩa về cuộc sống."

D. Gisonni – California ngày 28/07/2005

"Cuốn sách tuyệt vời này chính là chiếc chìa khóa cho bất cứ ai, hay bất kỳ tập thể nào muốn vượt lên những thay đổi trong công việc và trong cuộc sống, chỉ đơn giản bằng cách áp dụng những ý tưởng mới lạ và độc đáo trong cuốn sách đó."

– John A. Lopiano, Phó Chủ tịch cao cấp XEROX CORPORATION

"Với những hiểu biết thông thái, sâu sắc và lối kể chuyện độc đáo, Spencer Johnson đã viết nên một cuốn sách đặc biệt mà bất cứ độc giả nào muốn thành công trong thời buổi luôn biến đổi này cũng có thể đọc, hiểu và áp dụng cho mình."

Randy Harris, Cựu Phó Chủ tịch CÔNG TY MERRILL LYNCH INTERNATIONAL

"Từ hành trình đi tìm kho pho mát của hai chú chuột và hai người tí hon, chúng ta thấy mình phải can đảm đối mặt với thay đổi bằng tất cả nghị lực của mình. Chúng ta sẽ thấy mọi việc không quá khó như chúng ta nghĩ.

Xin trân trọng giới thiệu cuốn sách này với bất cứ ai đang trăn trở trước những thay đổi không mong muốn."

Benjamin - Brisbane, QLD, Australia ngày 27/08/2005

"Những hình ảnh sinh động và cách sử dụng ngôn ngữ lôi cuốn của Tiến sĩ Johnson đã giúp chúng ta có được một sự liên tưởng gần gũi giữa câu chuyện và thực tế, từ đó dễ dàng kiểm soát những đổi thay đang diễn ra xung quanh ta."

– Albert J. Simone, Tổng giám đốc VIỆN CÔNG NGHỆ ROCHESTER

"Cuốn sách đã đặt thành lời những cảm xúc mà tất cả chúng ta đều có về sự bất an khi đứng trước thời điểm phải thay đổi. Thật buồn khi thấy những chú chuột nhanh chóng thích ứng với sự thay đổi trong khi con người chúng ta lại chỉ cật vấn lẫn nhau là chuyện gì đã xảy ra.

Bạn có thể tự mình tìm ra một cái nhìn đúng đắn về sự thay đổi khi được đọc một cuốn sách viết về cách ứng phó trước những thay đổi, và đây chính là cuốn sách như thế.

Tôi thích vì trước tiên nội dung cuốn sách không dài, và ý nghĩa cốt lõi của câu chuyện thật thú vị, sâu sắc, không gây ngán ngẩm cho người đọc. Có lẽ chính điều này đã khiến cho cuốn sách được yêu thích nhiều hơn.

Nếu bạn đang phải đứng trước những thay đổi hay bất hạnh trong cuộc sống của mình, cuốn sách này sẽ rất cần thiết cho bạn."

P. Corson Pasadena, CA ngày 09/09/2005

"Ý tưởng đi tìm những giải pháp mới khi mọi thứ xung quanh đang thay đổi không phải là một điều dễ thực hiện, đặc biệt là với những người lớn tuổi.

Vạn vật thay đổi quá nhanh và những giải pháp cách đây 10 năm bây giờ có lẽ đã lỗi thời. Việc giữ kịp bước tiến của những cải tiến mới này hầu như là không thể, nhưng điều quan trọng là ta phải biết nuôi dưỡng một thái độ tích cực nhằm giúp mình vượt qua thay đổi. Hay nói cách khác, đó chính là trạng thái tinh thần mạnh mẽ, dũng cảm đương đầu với khó khăn và đây cũng chính là những gì mà cuốn sách này hướng đến."

Erick Ramos Murillo (Mexico City), ngày 25/07/2005

"Nhiều người "bơi đứng" vì họ lo sợ những điều chưa biết. Đứng trước sự thay đổi, họ vẫn loay hoay trong những hành vi quen thuộc và không thể nào hành động bằng sự đam mê lớn nhất của mình. Phản ứng của các nhân vật trong câu chuyện tượng trưng cho phản ứng của tất cả chúng ta trước những thay đổi trong cuộc sống của mình. Và bạn có thể dễ dàng nhận ra mình là ai và sẽ phải làm gì. Đây là một câu chuyện tuy đơn giản nhưng ý nghĩa thật sâu sắc."

Marion King, M.D. (Northridge, CA), ngày 05/12/2004

"Tôi không muốn mình là Chậm Chạp và Ù Lì nữa. Tôi vô tình đọc được cuốn sách này ở nhà sách Borders khi ngồi đợi bạn trai của mình làm xong công việc. Quyển sách cũng không dày lắm, nên tôi cứ đọc thử xem sao. Tôi không thể nào bỏ dở nửa chừng nên quyết định mua về nhà đọc tiếp.

Lúc đó tôi là sinh viên năm nhất đại học – một trong những giai đoạn đầy biến động của tuổi trẻ. Tôi hiểu Spencer Johnson muốn giúp chúng ta ứng phó với những thay đổi, nhưng điều quan trọng là chúng ta không nên áp dụng quá máy móc, mà hãy xem đó đơn thuần là một lời gợi ý. Tác giả chỉ nhắc chúng ta nên sẵn sàng thích ứng với những thay đổi để không bị bất ngờ và có thể đạt được kết quả khả

quan hơn, còn nên chuẩn bị như thế nào thì tùy thuộc vào mỗi người.

K. Ziemer, (Boston, MA) ngày 23/05/2005

"Tôi xin trân trọng giới thiệu cuốn sách tuyệt vời này với các bạn. Sau khi đọc xong, hẳn các bạn sẽ cảm thấy mình được khuyến khích nhìn đời bằng một viễn cảnh khác hơn cách mà ta vẫn nghĩ hàng ngày, và có thể tạo cho mình những thay đổi tích cực. Cho dù bạn tuổi mới lên sáu hay đã sáu mươi thì câu chuyện vẫn hoàn toàn hấp dẫn với một thông điệp vô cùng hữu ích."

Một độc giả ở Vancouver, ngày 31/12/2004

"Ai lấy miếng pho mát của tôi?" đã cho chúng ta một lời lý giải tại sao việc cần phải ứng phó với thay đổi là một vấn đề lớn đến như vậy. Cuốn sách dẫn dắt chúng ta bằng một câu chuyện "hư cấu" thật tuyệt vời và đầy cảm hứng, chứa đựng trong đó những chân lý sâu sắc qua các tình tiết đời thực.

Tôi cũng đã rút ra được đôi điều cho chính bản thân mình, đó không chỉ là cách xử lý một vài vấn đề trong cuộc sống mà tôi đang phải đối mặt trong thời gian qua, mà còn cả cái giá phải trả cho việc kháng cự lại những thay đổi tất yếu trong tất cả những khía cạnh cuộc đời. Một khi đã hiểu được rằng "miếng pho mát" của mình không ngừng di chuyển, thì dù ở bất kỳ mức độ nào, bạn vẫn có thể chuẩn bị tâm lý sẵn sàng thay đổi, chứ không phải là ngồi "ôm cây đợi thỏ".

Joshua Walfish ngày 11/08/2005

"Theo tôi, cuốn sách này sẽ ngày càng gặt hái thêm nhiều thành công hơn nữa, đơn giản bởi vì tình trạng trì trệ rất thường xảy ra ở các công ty, khi sáp nhập hoặc giảm bớt quy mô công ty...

Khi đó, mọi người sẽ đổ xô đi tìm những phương cách ứng phó với những thay đổi và tất nhiên là họ sẽ tìm đến với "Ai lấy miếng pho mát của tôi?".

Marion King, M.D. (Northridge, CA), ngày 05/12/2004

BÌNH LUẬN CỦA AMAZON.COM VỀ "WHO MOVED MY CHEESE?"

Sự thay đổi có thể mang lại hạnh phúc hay mang đến những điều không mong muốn, tất cả tùy theo cách đón nhận của mỗi người. Câu chuyện *"Ai lấy miếng pho mát của tôi?"* mang đến một thông điệp rằng: Thay đổi sẽ là một dấu hiệu tốt lành nếu chúng ta hiểu được bản chất thật sự của "miếng Pho Mát" và vai trò của nó trong cuộc sống chúng ta.

Hai chú chuột Đánh Hơi và Nhanh Nhẹn trong câu chuyện không có nhiều khả năng phân tích và phán đoán, chúng vốn nhanh nhẹn, chúng chỉ cần pho mát. Còn đối với hai người tí hon Chậm Chạp và Ù Lì, pho mát không chỉ là nguồn sống mà còn là hạnh phúc và niềm tin. Cuộc sống và niềm tin của họ được xây dựng từ những miếng pho mát mà họ tìm thấy.

Bất kỳ ai trong chúng ta sau khi đọc xong cũng sẽ nhận ra rằng "Pho Mát" là một điều gì đó thân thuộc với cuộc sống chúng ta: đó có thể là công việc, là nghề nghiệp, sự thành công... là tình yêu, sự may mắn...

Giá trị ý nghĩa nhất của câu chuyện chính là: Chúng ta phải luôn sẵn sàng ứng phó với những thay đổi có thể xảy ra trong công việc và trong cuộc sống của mình. Hãy học cách chấp nhận và chuẩn bị tinh thần để tiếp tục hành trình đi tìm nguồn pho mát mới một khi kho pho mát hiện tại không còn nữa. Thay đổi vẫn cứ diễn ra cho dù bạn có đón nhận hay không. Hãy dám đối mặt với sự thật, chấp nhận sự thay đổi và dũng cảm làm những gì mình có thể.

- AMAZON.COM

Về tác giả: Tiến sĩ Spencer Johnson

Spencer Johnson được bình chọn là một trong những cây bút có ảnh hưởng lớn nhất và cũng là một trong những tác giả được thế giới yêu mến nhất. Những câu chuyện ngụ ngôn nổi tiếng của ông đã góp phần làm tươi trẻ lại tinh thần của hàng triệu triệu người, từ đó có một thái độ sống tích cực hơn, khám phá hạnh phúc và niềm vui cuộc sống bằng những triết lý thật sâu sắc, giản dị nhưng mới mẻ và thực tế. Đã có trên 40 triệu ấn bản các tác phẩm của Tiến sĩ Johnson đã được in và chuyển sang 42 ngôn ngữ khác nhau.

Theo mạng kinh doanh sách trực tuyến Amazon.com, cuốn sách đầu tiên bán chạy nhất trong suốt 10 năm trong lịch sử chính là tác phẩm *"Ai lấy miếng pho mát của tôi?"* của Spencer Johnson. Tên ông đã được khắc trên vị trí danh dự nhân dịp kỷ niệm 10 năm thành lập Amazon.com để tôn vinh 25 tác giả, nhạc sĩ và bộ phim được ưa thích nhất.

Tờ nhật báo USA Today xem ông là "Ông hoàng của thể loại truyện ngụ ngôn", là người chuyên tìm ra cách giải quyết cho các vấn đề phức tạp nhất trong cuộc sống bằng những giải pháp đơn giản nhất.

Mục Điểm sách trong tuần của tờ New York Times, trong một bài báo trên ấn bản tiếng Hoa, đã đưa tin cuốn *"Ai lấy miếng pho mát của tôi?"* trở thành bản dịch tiếng Hoa bán chạy nhất Trung Quốc với doanh số chính thức hơn hai triệu ấn bản được bán ra. Ở Nhật, cuốn *"Ai lấy miếng pho mát của tôi?"* cho đến thời điểm này đã bán được hơn 4,5 triệu bản và trở thành cuốn sách bán chạy nhất trong lịch sử Nhật mà không phải do một tác giả người Nhật viết.

Spencer Johnson là một trong những tác giả nổi tiếng nhất với các tác phẩm khám phá cuộc sống và cách sống. Đó là những cuốn

sách nhỏ chứa đựng những ý tưởng độc đáo, đã và đang thuộc hàng bestseller do Thời báo New York Times bình chọn như *"Quà Tặng Diệu Kỳ", "Những Quyết Định Thay Đổi Cuộc Sống", "Phút Nhìn Lại Mình", "Phút Dành Cho Cha", "Phút Dành Cho Mẹ", "Phút Dành Cho Thầy", "Ai Lấy Miếng Pho Mát Của Tôi?"...*

Thú vị, tinh tế và đầy ý nghĩa. Đó là những gì mà tác phẩm của ông để lại trong lòng người đọc. Những câu chuyện thực tế, những bài học đi thẳng đến trái tim làm bừng tỉnh tâm hồn, nhận thức, chỉ ra các giải pháp đơn giản, tối ưu cho những vấn đề phức tạp mà chúng ta đang phải đối mặt trong hiện tại. Các giá trị ấy mang tính triết lý sống sâu sắc và mãi tồn tại với thời gian.

Tốt nghiệp Khoa Tâm lý học của Đại học Southern California, Johnson theo học ngành y tại Đại học Y khoa Hoàng Gia và tiếp tục nghiên cứu tại bệnh viện Mayo và Đại học Harvard.

Ông đã từng là Giám đốc Truyền thông cho Medtronic – một công ty đồng phát minh thiết bị điều hòa nhịp tim, đồng thời là nhà nghiên cứu tâm lý tại Viện Nghiên cứu Tổng hợp và là Chuyên viên tư vấn Trung tâm nghiên cứu Nhân học. Hiện nay, ông đang là Ủy viên Hội đồng tại Đại học Harvard.

Những tác phẩm nổi tiếng của ông được các cơ quan thông tấn hàng đầu như *CNN, Today Show, Time, BBC, Business Week, New York Times, Readers Digest, Wall Street Journal, Fortune, USA Today và Hiệp hội Báo chí Quốc tế* đánh giá như là những "liều thuốc tinh thần" cho con người trong cuộc sống hiện đại. Các tác phẩm của Spencer Johnson được đưa vào thảo luận, giảng dạy về nhân văn, cách sống và quản trị kinh doanh ở nhiều chương trình đại học và sau đại học.

Những tác phẩm của ông được độc giả trên toàn thế giới yêu thích và vận dụng thành công vào cuộc sống thực tế của mình - đã và đang trở thành kim chỉ nam tư duy sống của nhiều thế hệ.

THẾ GIỚI NHẬN XÉT VỀ NHỮNG TÁC PHẨM CỦA TIẾN SĨ SPENCER JOHNSON

Đó là những câu chuyện chứa đựng những chân lý đơn giản, những bài học cuộc sống hữu ích và sâu sắc, giúp mọi người sống hạnh phúc hơn, đạt được nhiều thành công và ít bị căng thẳng hơn trong cuộc sống.

ONE MINUTE FOR YOURSELF - PHÚT NHÌN LẠI MÌNH

(Đã phát hành ở Việt Nam 2005)

"Đây chính là tuyệt tác trong những cuốn sách Một Phút của Spencer Johnson!"

– Dan Rather CBS NEWS

THE PRESENT - QUÀ TẶNG DIỆU KỲ

(Đã phát hành ở Việt Nam 2005)

"Quà Tặng Diệu Kỳ đã đặt cuộc sống vào những quy luật đơn giản nhất của nó. Tôi và những đồng nghiệp của mình đã say mê đọc và sau đó cùng nhau áp dụng những bài học tuy giản đơn nhưng lại rất sâu sắc rút ra từ cuốn sách này vào công việc và cuộc sống của mình. Thật là một món quà diệu kỳ!"

– Rick Pitino, Huấn luyện viên trưởng ĐỘI NCAA NATIONAL CHAMPIONS

THE ONE MINUTE MANAGER - VỊ GIÁM ĐỐC MỘT PHÚT

(Đã phát hành ở Việt Nam 2005)

"Tôi đã tặng cuốn sách này cho những người đồng nghiệp, những người bạn và những người thân của tôi. Cuốn sách thật sự đã tạo ra sức hút khá lớn và có tác động tích cực đối với tất cả mọi người."

– Robert Davis, Tổng giám đốc CHEVRON CHEMICAL

"Ắt hẳn các bạn sẽ tự hỏi: Chúng ta có nên áp dụng cách quản lý một phút hay không? Chắc chắn là phải thế - nếu bạn muốn thành công!"

– TẠP CHÍ WORKING WOMAN

THE ONE MINUTE MOTHER - PHÚT DÀNH CHO MẸ

(Đã phát hành ở Việt Nam 2005)

"Đây quả thật là một tuyệt tác về nghệ thuật làm mẹ. Bằng một khả năng vô cùng đặc biệt và hiếm có, Tiến sĩ Spencer Johnson đã làm cho tác phẩm của mình trở nên thú vị, thu hút và cô đọng. Tôi vô cùng thán phục tài năng của ông."

– Tiến sĩ Norman Vincent Peale, Tác giảcuốn "SỨC MẠNH CỦA TƯ DUY TÍCH CỰC"

"Những ý tưởng của Tiến sĩ Spencer Johnson là vô cùng quý giá cho các bậc cha mẹ... Hiểu những ý tưởng đó, chúng ta sẽ thấy chính vai trò của những bậc làm cha, làm mẹ sẽ làm cho chúng ta cảm thấy hạnh phúc hơn."

– Connie Mallett, Tổng Giám đốc Quốc tế Hiệp hội PARENTS WITHOUT PARTNERS

YES OR NO - NHỮNG QUYẾT ĐỊNH THAY ĐỔI CUỘC SỐNG

(Đã phát hành ở Việt Nam 2005)

"Một cuốn sách thật sự hữu ích cho những ai không muốn hối tiếc về những quyết định của mình. Đây là cuốn sách hay và cần cho bạn ở bất kỳ thời điểm nào của cuộc sống!"

– Dieter Huckenstein, Chủ tịch TẬP ĐOÀN KHÁCH SẠN HILTON

"Một quyển sách rất cần thiết cho bất kỳ ai. Bạn có thể nghiền ngẫm ngay trong giờ nghỉ trưa và ngay lập tức có thể áp dụng làm cho những quyết định của mình đúng đắn hơn."

– Jack E. Bower, Giám đốc Giáo dục IBM

THE ONE MINUTE FATHER - PHÚT DÀNH CHO CHA

(Đã phát hành ở Việt Nam 2005)

"Có khá nhiều áp lực công việc và chúng chiếm hầu hết thời gian của tôi khi các con tôi đang dần lớn lên, và cuốn sách này đã là một quyển cẩm nang vô giá đối với tôi."

– Tướng David C. Jones, Cựu Chủ tịch THE-JOINT-CHIEFS-OF-STAFF

"Đây là một cuốn sách nhẹ nhàng và thú vị dành cho những người cha mong muốn con mình biết cách cư xử đúng mực và cảm thấy hài lòng về bản thân chúng."

– James Strain, M.D., Tổng Giám đốc HỌC VIỆN NHI KHOA HOA KỲ

"Tiến sĩ Johnson đã chỉ cho chúng ta cách rèn luyện kỷ luật cho con mình bằng sức mạnh và tình phụ tử thiêng liêng - nhờ vậy mà ai ai trong chúng ta cũng đều cảm thấy hạnh phúc."

– Roger Staubach, ALL-PRO ATHLETE